

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در آمدی بر بیمه اتکایی

تألیف:

دکتر میر هادی موعن جمشیدی

(عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

راضیه باقر زاده خداشهری

فضه قنبری قلعه رودخانی

سرشناسه :	
عنوان و نام پدیدآور :	دکتر میر هادی مؤذن جمشیدی، راضیه باقرزاده، فاضله قنبری قلعه رودی
مشخصات نشر :	تهران: آرماندیس، ۱۳۹۵=۲۰۱۶م.
شابک :	978-600-7366-32-5
وضعیت فهرست نویسی :	فیا :
موضوع :	درآمدی بر بیمه انکایی
موضوع :	درآمدی بر بیمه انکایی
شناسه افزوده :	زمانی، گراناز، ۱۳۶۵-
شناسه روبرو :	
رد بندی کتا :	۹۱۳۹۱۱۱۲۲PE ج ۴/۶
رد بندی بی :	۶۴/۴۲۸
شماره ثبت :	۳۰۵۴۱۲۰

درآمدی بر بیمه انکایی

ناشر: آرماندیس

مؤلف: دکتر میر هادی مؤذن جمشیدی، راضیه باقرزاده، فاضله قنبری قلعه رودی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

لینتوگرافی: بهرنک

چاپ: فرشویه

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-7366-32-5

مراکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی

نیش خیابان لیبلی نژاد، پلاک ۲۰۰، طبقه دوم

انتشارات آرماندیس

تلفن: ۰۱-۶۶۹۶۴۴۸ - ۶۶۴۱۰۳۷۵ - ۶۶۴۸۵۴۳۱ - ۶۶۴۱۵۳۰۹

فاکس: ۶۶۴۱۰۳۷۵ همراه: ۰۹۱۲۳۵۴۲۰۳۶

۱	پیشگفتار.....
۳	فصل اول.....
۳	مقدمه.....
۴	مفهوم بیمه اتکایی در یک نگاه.....
۵	مروری گذرا بر تاریخچه بیمه و بیمه اتکایی.....
۶	مبداء پیدایش صنعت بیمه.....
۷	توسعه بیمه اتکایی آتش سوزی در نیمه دوم قرن نوزدهم.....
۷	نخستین قرارداد بیمه اتکایی.....
۸	سیر چرخه زیات نخستین شرکت های بیمه اتکایی چگونه بوده است؟.....
۹	خاستگاه بین المللی بیمه اتکایی.....
۹	نگاهی به تاریخچه بیمه اتکایی در ایران.....
۱۲	بیمه به عنوان یک عامل زیست کننده.....
۱۲	فعالیت مالی بیمه شده.....
۱۳	محاسبه حق بیمه.....
۱۴	ریسک از نگاه ریاضیات مالی.....
۱۵	نوسان های موجود در ریسک های فنی.....
۱۵	توسعه تکنولوژیکی.....
۱۵	حوادث طبیعی.....
۱۶	ریسک نوسانات تصادفی.....
۱۶	عوامل موثر بر تغییرات میزان ریسک.....
۱۷	بیمه سرقت.....
۱۷	بیمه دریایی.....
۱۷	بیمه موتور.....
۱۸	بیمه های مسئولیت.....
۱۸	اثرات متفاوت نوسانات در ریسک.....
۱۹	راه حل عملی.....
۱۹	یک مساله حایز اهمیت: غیر یکنواخت بودن پورتفولیو.....
۲۰	یک راه حل: بیمه اتکایی.....
۲۰	نقش بارز بیمه گران اتکایی بین المللی.....

۲۰	ذخایر سرمایه و نقش بیمه انکایی
۲۲	افزایش سرمایه و استفاده از بیمه انکایی: دو گزینه انتخابی
۲۳	چه کسانی بیمه انکایی را خریداری می کنند؟
۲۴	علم آمار و صنعت بیمه
۲۵	آمار تهیه شده توسط انجمن های بیمه
۲۵	آمار تهیه شده توسط خود شرکت های بیمه
۲۵	آمار تهیه شده در مورد هر یک از بیمه شدگان
۲۶	آمار تهیه شده توسط بیمه گران انکایی
۲۶	کاربرد تجربه و اطلاعات بیمه گران انکایی
۲۷	مسئولیت و سیدگی مطالبات
۲۷	محاسبه نرخ - بیمه
۲۷	ارائه مشاوره، ایده ها، برنامه ها، غیره
۲۸	سایر خدمات
۲۸	خلاصه فصل
۲۸	سوالات
۲۹	منابع
۳۱	فصل دوم
۳۱	مقدمه
۳۲	بیمه گر انکایی مجدد
۳۳	چه هنگام یک واگذاری مجدد ایجاد می شود؟
۳۳	واگذاری مجدد به عنوان یک خدمت
۳۴	توزیع ریسک های بزرگ
۳۵	قرارداد بیمه
۳۶	خطرات یا موضوعات بیمه شده
۳۷	شکل قرارداد
۳۷	قوانین قابل اجرا در قراردادهای انکایی
۳۸	نفع بیمه ای
۳۹	ماهیت قراردادهای انکایی
۴۳	تفاوت قراردادهای انکایی با قراردادهای سایر رشته های بیمه

۴۴	شرکت های بیمه وابسته (تابعه).....
۴۵	مراحل تشکیل شرکتهای وابسته.....
۴۵	معایب شرکت های وابسته.....
۴۶	مدیریت شرکت های وابسته.....
۴۶	بازار بیمه و بیمه انکایی چگونه عمل می کنند؟.....
۴۸	بازار بین المللی و نیم نگاهی به بازار لندن.....
۵۱	گزیده ای از وظایف یک کارگزار بیمه.....
۵۱	نقش برج ها و وظیفه افشا.....
۵۲	پرداخت از ریت کارگزاران.....
۵۲	صندوق بیمه - بیمه انکایی.....
۵۳	قیمت گذاری و تدریج.....
۵۵	تبدیل دارایی ها به اوراق بهادار.....
۵۵	مدیریت سرمایه.....
۵۶	صندوق چیست؟.....
۵۶	صندوق بیمه انکایی.....
۵۶	صندوق بیمه مشترک.....
۵۷	تفاوت بین یک صندوق بیمه انکایی و یک صندوق بیمه مشترک.....
۵۸	خلاصه فصل.....
۵۹	سوالات.....
۵۹	منابع.....
۶۱	فصل سوم.....
۶۱	مقدمه.....
۶۲	انواع طبقه بندی بیمه انکایی.....
۶۴	بیمه انکایی اختیاری.....
۶۵	مزایا و معایب بیمه انکایی اختیاری.....
۶۷	انواع بیمه انکایی اختیاری.....
۶۷	متناسب.....
۶۸	غیر متناسب.....
۷۱	کسب و کار جدید.....

۷۲	استاد واگذاری.....
۷۳	تمدید:.....
۷۴	روش های حسابداری.....
۷۵	خلاصه فصل.....
۷۶	سوالات.....
۷۶	منابع.....
۷۷	فصل چهارم.....
۷۷	مقدمه.....
۷۸	مفهوم بیمه اتکایی اجباری.....
۸۰	مقررات عمومی معاهدات واجب.....
۸۱	شرط بیمه اتکایی.....
۸۱	شرح موضوع.....
۸۱	شروع و خاتمه پیمان.....
۸۱	حدود قلمروی پوشش.....
۸۲	هزینه پوشش بیمه اتکایی.....
۸۲	اخطار مطالبات.....
۸۲	سیستم حسابداری برای حق بیمه، مطالبات و سپرده در حساب.....
۸۲	استثنائات.....
۸۲	حل و فصل تفاوت ها در تفسیر معاهده.....
۸۳	انواع قراردادهای اجباری.....
۸۴	قراردادهای واجب نسبی.....
۸۵	قرارداد مشارکتی (سهم سهمیه).....
۸۶	قرارداد مازاد سرمایه.....
۸۸	انواع دیگر معاهدات نسبی.....
۸۸	بیمه اتکایی اختیاری - واجب.....
۸۹	بیمه اتکایی واجب - اختیاری.....
۹۰	قراردادهای متقابل.....
۹۰	مزایای قراردادهای متقابل.....
۹۲	معایب قراردادهای متقابل.....

۹۳	معاهدات واجب غیرنسبی
۹۵	انواع معاهدات غیر نسبی
۹۵	افزایش زیان در هر ریسک
۹۵	افزایش زیان بلایا (Cat XL)
۹۸	مزایای استفاده از معاهدات غیر نسبی
۹۹	مشکلات معاهدات غیر نسبی
۱۰۰	خلاصه فصل
۱۰۲	سوالات
۱۰۲	منابع
۱۰۴	فصل پنجم
۱۰۴	مقدمه
۱۰۵	قرارداد بیمه اتکایی نسبی
۱۰۵	عوامل فنی معاهدات نسبی
۱۰۶	سهم نگهداری (نگهداشت)
۱۰۷	ظرفیت
۱۰۷	تجارت حفاظت (حمایت) شده / نوع تجارت
۱۱۰	شرایط دیگر توافقات نسبی
۱۱۰	زیان های نقدی
۱۱۰	قرارداد سهم سهمیه (مشارکتی)
۱۱۰	مفهوم قرارداد مشارکتی
۱۱۱	مزایای استفاده از روش قرارداد مشارکتی
۱۱۳	معایب استفاده از روش قرارداد مشارکتی
۱۱۵	قرارداد مازاد سرمایه
۱۱۷	مزایای استفاده از معاهده مازاد سرمایه
۱۱۸	معایب معاهده مازاد
۱۱۸	معایب برای بیمه شده
۱۱۸	معایب برای بیمه گران اتکایی
۱۲۰	معاهدات ترکیبی: سهمیه اشتراکی / مازاد
۱۲۳	خلاصه

۱۲۴	سوالات
۱۲۵	منابع
۱۲۷	فصل ششم
۱۲۷	مقدمه
۱۲۸	کارمزد
۱۲۸	جزئیات کارمزد انکابی
۱۳۱	سیستم کارمزد قابل تطبیق با درآمد افراد
۱۳۹	جزئیات کارمزد سود
۱۴۰	اقلام مثبت یا درآمد عواملی مانند:
۱۴۰	اقلام منفی یا خارج از عملی مانند:
۱۴۱	نوسانات در نتایج
۱۴۶	دهلیز (باریکراه) خسارت
۱۴۷	سپرده ها یا پیش پرداخت
۱۴۷	سپرده یا پیش پرداخت حق بیمه
۱۴۹	سپرده ی ذخیره خسارات
۱۴۹	خلاصه فصل
۱۵۰	سوالات
۱۵۲	منابع
۱۵۴	فصل هفتم
۱۵۴	مقدمه
۱۵۵	حساب های بیمه انکابی
۱۵۶	تنظیم حساب ها بین بیمه گر و گذارنده و بیمه گر انکابی
۱۵۶	حساب های اختیاری
۱۵۶	قراردادهای انکابی نسبی
۱۵۷	قراردادهای انکابی غیر نسبی
۱۵۷	سیستم حساب جاری
۱۵۸	برخی از ویژگی های قراردادهای بیمه انکابی
۱۵۹	اقلام در حساب ها
۱۵۹	ارائه حساب ها

۱۶۲	بررسی نمودن و تحلیل حساب ها.....
۱۶۳	تأیید درستی صورت حساب ها.....
۱۶۳	تاخیرها در پرداخت مانده ها.....
۱۶۴	روش های عملیاتی: حق بیمه و انتقال پورتنوی خسارات.....
۱۶۹	حق بیمه و انتقال پورتنوی خسارت.....
۱۷۲	انتقال پورتنوی خسارت.....
۱۷۳	خلاصه فصل.....
۱۷۳	سوالات.....
۱۷۴	منابع.....
۱۷۶	ضمیمه.....
۱۷۶	فرهنگ مفاهیم و اصطلاحات.....
۱۸۱	شرح اصطلاحات بیمه ای - به ترتیب حروف فارسی.....

پیشگفتار

بیمه، بدون شک یکی از دستاوردهای خلاقانه جامعه بشری به منظور مقابله با رخدادها و حوادث ناگوار است. حوادث طبیعی نظیر آتش سوزی، زلزله، سیل، طوفان و نیز مصایبی همچون فوت، بیماری، کهولت، ازکارافتادگی و... وقایعی هستند که از زمان های دور همه انسان ها را مورد تهدید قرار داده است. اندیشه ی ایجاد تامین در مقابل مخاطرات پیش رو از طریق همبازی و تعاون و راهکارهای از این نوع، ریشه در ادوار تاریخ دارد. پیشرفت های گسترده علمی و تکنولوژیکی عصرجدید نیز اگر چه به انسان کمک نموده است که بعضی از خطرات طبیعی را مهار کند اما خود، خطرات جدیدی را به همراه داشته که به پوشش های حمایتی خاص نیازمند است.

لذا در عصر حاضر به دلیل وسعت و رمایه های بیمه ای، در صورت بروز خسارت، تنها منبعی که، پاسخگوی خساراتی می شود، رمایه ملی را تهدید می کنند؛ بیمه اتکایی است. شرکت های بیمه مستقیم که در بازار، ریسک های روانه را می پذیرند، به نوبه خود در معرض خطرات و ریسک هایی قرار می گیرند که حسب برد نگهداری مجموعه یا مواردی از آن ها، منطقی و توجیه پذیر نیست و یا از ظرفیت و توان مالی آن ها خارج است. خسارت های ناشی از تحقق خطرات در تاسیسات و کارخانه های بزرگ صنعتی، پیمان های هواپیماها یا خسارت های ناشی از بروز حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله، گاه چنان سنگین است که جبران آن از سوی یک یا چند شرکت بیمه محلی امکان پذیر نیست و حتی هر یک از بزرگترین بیمه های بین المللی نیز صرفا درصدی از خسارت های احتمالی آن را بیمه تقبل می نماید. به این ترتیب شرکت های بیمه، بخشی از خطراتی را که خود بیمه کرده اند، نزد یک یا چند شرکت بیمه دیگر مجددا بیمه می کنند.

مع هذا، اگر بخواهیم به طور خلاصه به نقطه عطف تاریخ فعالیت صنعت بیمه کشور اشاره ای داشته باشیم، باید دو تاریخ مشخص را مبدا این تحولات سترگ بشناسیم که اولین گام آن با تأسیس شرکت سهامی بیمه ایران در سال ۱۳۱۴ برداشته شد و دومین گام با تأسیس بیمه مرکزی ایران در آبان ماه ۱۳۵۰ تحقق یافت. بیمه مرکزی ایران به منظور تنظیم و تعمیم و هدایت امر بیمه در ایران و حمایت بیمه گذاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آن ها و همچنین به منظور اعمال نظارت بر این فعالیت با اهدافی نظیر تنظیم بازار بیمه کشور و هدایت

آن از طریق تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات، توسعه و تعمیم بیمه‌های بازرگانی، انجام امور اتکایی اجباری برای مؤسسات بیمه‌ای، قبولی و واگذاری بیمه‌های اتکایی با مؤسسات داخلی و خارجی و تأسیس گردید.

صنعت بیمه کشور به دلیل وجود ریسک‌های گوناگون و متغیر در سطح شبکه‌های محلی و جهانی مسیری بس دشوار پیش رو دارد. لذا برای فایز آمدن بر آن به دانش، تخصص و آگاهی‌های وسیع تری نیاز است. متخصصین و کارشناسان بیمه برای بهره‌گیری مناسب از فرصت‌ها و از بین بردن تهدیدها در جهت حفظ منافع جامعه باید حداقل اطلاعات مورد نیاز را که می‌تواند راهگشا و راهنما در تصمیم‌گیری باشد در اختیار داشته باشند تا به کمک دانش و مهارت‌های رایج، حیطه ملی و بین‌المللی و با تشخیص به موقع مسائل پیچیده بیمه اتکایی، تصمیمات مناسب‌تر را اتخاذ نمایند.

کتابی را که در پیش رو داریم تحت عنوان درآمدی بر بیمه اتکایی حاصل تلاش و کوشش مستمر در جهت توسعه و گسترش دانش و فرهنگ بیمه با توجه به نیاز جامع صنعت بیمه، یکی از کتاب‌هایی است که در این مسیر گام برداشته است.

فصل بندی کتاب به نحوی تنظیم گشته است که اصول ابتدایی اطلاعات کلی و اساسی درباره بیمه اتکایی را بیان داشته و در فصول بعدی نویسندگان به نگارش انواع قراردادهای بیمه اتکایی و روش‌های آماری و تحلیل حساب‌های مالی در بیمه اتکایی پرداخته‌اند.

امید است این کتاب بتواند راهگشایی برای شرکت‌های اتکایی فعال در بازار بیمه کشور باشد تا در آینده‌ای نه چندان دور، جایگاهی مناسب‌تر از حال، در بیمه‌گران اتکایی محلی و جهانی به دست آورند.